

noget uheldigt i. Men det er jo kun ganske faa Kommuner her i Landet, der vil faa Ret til et større Antal Valgmænd, end der er Kommuneraadsmedlemmer; det er blandt Købstæderne kun Kommuner som Aarhus, der har et saa stort Antal Indbyggere, og maaske en eller to til af de større Bykommuner, hvor det vil blive Tilfældet, at Valgmændene vil faa mere end een Stemme hver, eller at Antallet af Valgmænd, der repræsenterer Kommunen, ikke vil blive saa stort som det Antal Stemmer, der tilfalder Kommunen. Jeg ser ikke noget urimeligt i den Fremgangsmaade, og det forekommer mig ikke, at det ærede Medlems Kritik i saa Henseende har været drøbende for Lovforslagets Bestemmelser.

Det ærede Medlem sagde, at Lovforslagets Bestemmelser om Folketingsvalgene har ikke voldt Regeringen synderlig Ulejlighed, idet den var en Gentagelse af det, man tidligere har foreslaaet, og det skal jeg indrømme det ærede Medlem. Naar man tidligere har haft Ulejlighed med at udarbejde et Forslag om Folketingets Sammensætning, og dette Forslag flere Gange har vundet Tilslutning i det andet Ting, er det jo ganske naturligt, at man ikke har foretaget andet end at fremlægge paa ny det Forslag, som Ministeriet tidligere i Overensstemmelse med det andet Ting har kunnet acceptere.

Det ærede Medlem angreb den Indsigelse, jeg har gjort imod Forholdstalsvalgmaaden. Her skal jeg udtale min Forundring over den Kærlighed, Højre har faaet til Forholdstalsvalgmaaden. Jeg maa forstaa det saaledes, at det er en Tilkendegivelse af, at Højre ikke mener, at Partiet nogen Sinde mere kan vinde Fler-tal i Befolkningen, og saa vil man se, om man ikke gennem Forholdstalsvalgmaaden maaske kan vinde nogle faa Stemmer udover det Stemmetal, man hidtil har kunnet tilvejebringe. Jeg fastholder min Indsigelse imod Princippet i almindeligt Forholdstalsvalgs Indførelse til Folketinget. Jeg har sikkert Ret i den Betragtning, jeg gjorde gældende i Gaar, at det vil vanskeliggøre og til Tider maaske umuliggøre, at en Regering har et fast parlamentarisk Flertal at støtte sig til i det andet Ting, idet Forholdstalsvalgmaaden med Nødvendighed fører til, at Folketinget opløses i smaa Grupper, i større eller mindre Partier, at man fremmer Særinteresserne paa Bekostning af det almene Vel, og jeg tror ikke, det er heldigt, at man paa den Maade splitter og adskiller vort Folk

ved at danne et Folketing, der repræsenterer Særinteresser, i Stedet for et Folketing, der repræsenterer Befolkningen i dens Helhed. Det ærede Medlem henviste jo til, at vi for nylig har set en Regering, der kun havde 20 eller 24 Medlemmer i Folketinget at støtte sig til. Ja, jeg tvivler ikke om, at man altid her i Landet vil kunne tilvejebringe en Regering, og det ærede Medlem ved lige saa godt som jeg, at den Regering sad heller ikke længe ved Styret. Det var jo dens Svaghed, at den ikke havde et større parlamentarisk Tal i det andet Ting i Ryggen. Men det er netop derfor jeg ønsker et Folketing sammensat paa en Maade, der giver Mulighed for at bevare og grundfæste det parlamentariske System.

Det ærede Medlem kom derefter ind paa at tale om Juni-Grundlovens Aand og mente, at det Forslag, her foreligger, i Virkeligheden ikke er i Juni-Grundlovens Aand. Hvad er da det, man kalder Juni-Grundlovens Aand? Det er Bestemmelserne om, at det er den almindelige Valgret, der ligger til Grund for baade Folketingets og Landstingets Sammensætning. Det var den Tillid til Befolkningen i al sin Almindelighed, der fandt sit Udtryk i Grundloven af 5. Juni 1849 og i de begejstrede Udtryk, der senere fremkom fra Grundlovens Givere baade paa Vers og i Prosa, indtil nogle af dem senere fortrød, hvad de havde gjort, da de var med til at gennemføre Grundloven af 5. Juni 1849. Hvem husker ikke Carl Plougs Digt:

Den danske Bonde sidder nu
i Folkets Raad med Ære,
med Skulder bred og trofast Hu
han skal vor Frihed bære.

Det er Udtryk for den Aand, der besjælede Befolkningen den Gang, som Digteren her ved disse Ord og for Resten ved mange andre Lejligheder i sin Tid gav Udtryk.

Det ærede Medlem gjorde en Sammenligning mellem Juni-Grundloven og det her foreliggende Grundlovsforslag med Hensyn til Valgkredsinddelingen. Det ærede Medlem mente, at der ikke stod noget i Juni-Grundloven om, at Valgkredsene skal ordnes i Henhold til Vælgertal, Befolkningstæthed o. s. v. Det er ganske rigtigt, det staar der ikke noget om i Juni-Grundloven. Men det er en Kendsgerning, at den Valglov, der kom til Stede straks efter Grundloven af 5. Juni 1849, altsaa Grundlovsfædrenes Valglov, tog netop et betydeligt Hensyn til baade Vælgertal, Befolkningstæthed, geografiske Forhold o. s. v